

Zondag 19 januari 2025 (ROOD)

Gereformeerde kerk Nieuwendijk

Orde van dienst

Lied vooraf: lied 969: 1, 2, 4 (In Christus is noch oost noch west)

Welkom (ouderling)

Komen

Lied 66: 1, 3 (Breek aarde uit in jubelzangen)

Bemoediging en groet

Afscheid nemen van een ambtsdrager en benoemen van een taakdrager

- afscheid en gebed

Hemelhoog 479: 1, 3, 4 (Heer u bent mijn leven)

- benoeming en gebeden

Lied 361: 1, 2 (Er heeft een stem gesproken)

Woord

Opstap naar het bijbelverhaal

Luisterlied: [Knoop het in je oren](#)

1e lezing Exodus 3: 1-6

lied 119: 66 (Geef leven aan mijn ziel)

2e lezing Johannes 2: 23 t/m 3: 10

Lied 361: 3, 4 (Heb gij uw knecht genodigd)

Overdenking

Mozes was gewoon de schapen [...] te weiden.

Volgens overlevering deed hij dat al 40 jaar.

Na zo'n lange tijd schapen weiden reken je er als mens niet op dat je leven nog eens een keer op zijn kop gaat.

En toch gebeurt het.

Als een vreemde stem hem wegroept uit zijn herdersbestaan.

Hij moet politiek actief worden, een bevrijder zijn voor zijn volk.

En... Mozes láát zich stilzetten.

Ineens staat zijn leven op zijn kop.

[...]

In Jeruzalem staat al jaren de 2^e tempel.

Groter en mooier - naar men zegt – dan die van Salomo.

Om de loop der jaren is er een handel gegroeid om de offerdienst zuiver te houden.

Onheilig geld, met de afbeelding van de keizer van Rome erop, kon worden omgewisseld voor zuiver tempelgeld.

En met dat tempelgeld kon een zuiver offerdier worden gekocht.

Er staat immers in Leviticus:

Wie [een] brandoffer aanbiedt,

moet een [...] dier nemen zonder enig gebrek (Leviticus 1: 3 en 10)

Al jaren gaat dit goed, en reken je er niet op dat dit moet veranderen.
En toch gebeurt dat door een vrij onbekende jonge man uit Nazereth.
Met ontzag moeten de priesters hebben gezien hoe hij de tafels met geld omkeert,
offerdieren verdrijft en met een bijzondere glans in zijn ogen uitroept: Jullie maken
een markt van het huis van mijn Vader! (2: 16)
Ineens staat heel hun leven op zijn kop.

[...]

Nikodemus is waarschijnlijk een ervaren, levenswijze theoloog in zijn dagen.
Ik vermoed dat hij graag meedeed aan theologische discussies, en dan ook iets
belangrijks had in te brengen.
Ik kan mij zo indenken dat hij die jongeman met zijn glanzende ogen heeft gezien, en
gedacht: Kijk toch eens, die kracht, die gedrevenheid.
Hij is nog jong, moet ook nog wel leren om dat er op een zorgvuldige manier uit te
laten komen.
Met wat onderwijs van mij kan hij een groot rabbi worden...
Ik weet bijna zeker dat hij er geen rekening mee hield dat zijn leven compleet op zijn
kop zou worden gegooid.

[...]

Geloven is een gevaarlijk geluk.
Want je bent als mens geneigd om toch een zekere bestendigheid, een zekere
vastigheid in je leven na te streven.
Je wilt niet elke dag nieuw hoeven te beginnen.
Dat is wel erg groot, en voor de meesten van ons teveel, te onrustig.
Dus bouwen we gewoonten in: vaste tijden, vaste kleine rituelen die ons leven
aangenaam maken en rust geven.
Van mensen die bijvoorbeeld door een ongeluk, ziekte of sterfgeval worden stil gezet
hoor ik vaak dat ze hun leven vorm geven door in kleine dingen weer een ritme te
zoeken.
Dat geeft ruimte om te herstellen, te rouwen of te leren omgaan met beperkingen.
Gewoonten, vaste dingen, zijn goed voor ons.

En tegelijk zit juist in het onverwachte iets van God.
Ik zeg niet dat God wegloopt van ons dagelijkse leven en onze dagelijkse gewoonten.
Zijn zegen gaat daar ook naar uit.
Mozes was gewoon de schapen te wijden – en we mogen vertrouwen dat zijn leven
werd gezegend.

Maar de bijbel vertelt ook keer op keer van keerpunten in de levens van mensen.
Die uit hun dagelijkse gewoonte worden getrokken, zoals Mozes, zoals de priesters in
Jeruzalem, zoals Nikodemus.
En dat ze dán, juist dan iets van God kunnen horen, zien of ervaren.
Of je dat toelaat – dat is je persoonlijke antwoord.

God is een zegenrijke reisgenoot én God breekt in in je ritmes en gewoontes.
Dat hoeven wij niet altijd even prettig te vinden.
Maar God is hoe dan ook de andere, de onbekende, de vreemde stem.

[...]

Vieren, hier en thuis, oefent ons in het open staan voor die vreemde stem.
Want we doen iets in onze vieringen dat we in de supermarkt of op kantoor, in school,
vereniging of sport niet doen.
We doen iets vreemds in ons bidden, zingen, luisteren, stil worden en zegenen.
Iets buiten de orde van alledag.
En ook al zitten in onze vieringen ook weer gewoontes – elke viering is anders, elk is
daarmee een kans – een kans op bekering, op ommekeer in je leven.
Een gevaarlijk geluk.

[...]

Nikodemus kwam in de nacht.
Was het de nacht van het geheim – niemand die het mag zien?
Was het de nacht van de verstilling?
Was het de nacht van wij tweeën even zonder de anderen erbij, die teveel gedoe
geven?

Het is in ieder geval ook de nacht, anders dan alle andere nachten.
Het was Pesach...
Het was de nacht van het verhaal van de uittocht uit Egypte, de slavernij, met Mozes
voorop.

Een verhaal over een leven dat op zijn kop ging, omdat je bevrijd moet worden.
...alleen wie opnieuw wordt geboren,
kan het koninkrijk van God zien...
Het was de nacht van de doortocht door de Schelfzee, waarin de vijanden verdrinken.
...niemand kan het koninkrijk van God binnengaan
tenzij hij geboren wordt uit water en Geest.

Nikodemus denkt zijn gewone gang te kunnen gaan, maar dan breekt zijn leven open.
Geloven is een gevaarlijk geluk.
Misschien is dit uur voor jou of mij wel een kruispunt.

[...]

Als je ergens een taak verricht in de kerk, meedoet met een kring of als je meestuurt in
de kerkenraad en de colleges en raden, kom je vroeg of laat in een spagaat.

Aan de ene kant help je de gemeente voort te laten gaan, door continuïteit te bieden.
Vaste afspraken, gewoontes en rituelen.
Aan de andere kant stellen we ons in die taak of die kring open voor de vreemde stem.
En die kan ons leven, onze gemeente, zomaar op zijn kop zetten.

Wij zijn geroepen om de vreemde weg van het koninkrijk te gaan.
Tegelijk kunnen we die weg slechts gaan door wat God ons schenkt.

Open leven, open voor het vreemde, voor de vreemde stem – wanneer die komt
weten we niet van tevoren.
Maar als ze tot ons komt kunnen wij geoefend zijn om haar te herkennen.
Opdat we ons stil laten zetten.

Meedoen in een gemeente is een geloofsdaad.

Hoe struikelend en aarzelend ook.

Daarom zoeken we ook naar gewoonten.
En toch, en toch oefenen we ons ook steeds weer in het horen naar de vreemde stem.

Kerk zijn is een gevaarlijk geluk.
Vol risico op bekering.
Iets wat je alleen samen, met elkaar kunt doen, gedragen door elkaars gebeden.
Een prachtige tegenstem tegen de nadruk op het eenzame individu.

Ja, geloven is een gevaarlijk geluk.

Amen.

Antwoord

Lied 418: 1, 2, 3, 4 (God schenk ons de kracacht)
Voorbeden in 3 intenties en gezongen acclamatie (lied 367e), stil gebed, Onze Vader
Collecten (noemen)
Muziek, terwijl de kinderen in de kerk komen.

Gaan

Lied "Bewaar de eenheid van Gods Geest": 1, 3, melodie Hemelhoog 677

Bewaar de eenheid van Gods Geest,
de eenheid die God geeft.
Hij scheidt gemeenschap onderling,
waar de gemeent' uit leeft.
De Heer geeft liefde voor elkaar
en maakt ons eensgezind.
Wie leeft in vrede laat het zien
dat liefde samenbindt.

Hij geeft een taak aan ieder mens
die tot zijn kerk behoort.
God schenk zijn gaven aan elkeen,
die naar zijn roepstem hoort.
Verdraag dan met zachtmoedigheid
elkaar om Jezus' woord.
Volg samen Jezus Christus na,
u die Hem toebehoort.

Zegen **met gesproken 'amen'**

Lied 416: 1, 2 (Ga met God)